

## I

(Lagstiftningsakter)

## FÖRORDNINGAR

## EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2022/2463

av den 14 december 2022

om inrättande av ett instrument för stöd till Ukraina under 2023 (makroekonomiskt stöd +)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 212,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet <sup>(1)</sup>, och

av följande skäl:

- (1) Ett associeringsavtal mellan unionen och Ukraina <sup>(2)</sup>, som innefattar ett djupgående och omfattande frihandelsområde, trädde i kraft den 1 september 2017.
- (2) Ukraina inledde 2014 ett ambitiöst reformprogram i syfte att stabilisera landets ekonomi och förbättra medborgarnas försörjningsmöjligheter. Högst på agendan står bland annat korruptionsbekämpning, författnings- och valreformer samt reform av rättsväsendet. Genomförandet av dessa reformer har fått stöd genom på varandra följande makroekonomiska stödprogram, varigenom Ukraina fått stöd från unionen i form av lån på totalt 6,6 miljarder EUR.
- (3) Genom det makroekonomiska krisstödet, som gjordes tillgängligt i samband med ett ökande hot, precis före den ryska invasionen, gjordes tillgängligt enligt Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/313 <sup>(3)</sup>, tillhandahölls Ukraina 1,2 miljarder EUR i lån, utbetalat i två delbetalningar i mars och maj 2022 på vardera 600 miljoner EUR.
- (4) Unionens exceptionella makroekonomiska stöd på upp till 1 miljard EUR som gjordes tillgängligt enligt Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/1201 <sup>(4)</sup> innebar ett snabbt och akut stöd till Ukrainas budget och betalades ut helt och hållet i två trancher den 1 och 2 augusti 2022. Det stödet utgjorde den första etappen av det planerade exceptionella makroekonomiska stödet till Ukraina på upp till 9 miljarder EUR som kommissionen tillkännagav i sitt meddelande av den 18 maj 2022 med titeln Stöd till och återuppbyggnad av Ukraina, och som Europeiska rådet ställde sig bakom den 23–24 juni 2022.

<sup>(1)</sup> Europaparlamentets ståndpunkt av den 24 november 2022 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 10 december 2022 (ännu inte offentliggjord i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den 14 december 2022.

<sup>(2)</sup> Associeringsavtal mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan (EUT L 161, 29.5.2014, s. 3).

<sup>(3)</sup> Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/313 av den 24 februari 2022 om makroekonomiskt stöd till Ukraina (EUT L 55, 28.2.2022, s. 4).

<sup>(4)</sup> Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/1201 av den 12 juli 2022 om exceptionellt makroekonomiskt stöd till Ukraina (EUT L 186, 13.7.2022, s. 1).

- (5) Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/1628 <sup>(5)</sup> utgjorde ytterligare ett steg i genomförandet av det planerade exceptionella makroekonomiska stödet från unionen. Det lade grunden för att tillhandahålla Ukraina ytterligare ett belopp på upp till 5 miljarder EUR i form av lån med mycket förmånliga villkor, varav 2 miljarder EUR utbetalades den 18 oktober, medan resterande 3 miljarder EUR skulle betalas ut före utgången av 2022.
- (6) Rysslands oprovocerade och omotiverade anfallskrig mot Ukraina sedan den 24 februari 2022 har medfört att Ukraina har förlorat tillgång till finansmarknaderna och att de offentliga inkomsterna har minskat drastiskt, samtidigt som de offentliga utgifterna för att hantera den humanitära situationen och upprätthålla kontinuiteten i de statliga tjänsterna har ökat markant. I denna mycket osäkra och instabila situation pekade Internationella valutafondens (IMF) bästa uppskattningar av Ukrainas finansieringsbehov sommaren 2022 på ett extraordinärt finansieringsgap på omkring 39 miljarder USD för 2022, varav omkring hälften skulle kunna tillgodoses tack vare internationellt stöd. Unionens snabba tillhandahållande av makroekonomiskt stöd till Ukraina genom beslut (EU) 2022/1628 ansågs under de rådande extraordinära omständigheterna vara ett lämpligt kortsiktigt svar på de betydande riskerna för Ukrainas makroekonomiska stabilitet. Det ytterligare beloppet på upp till 5 miljarder EUR av exceptionellt makroekonomiskt stöd enligt det beslutet syftade till att stödja Ukrainas makroekonomiska stabilisering, stärka landets omedelbara resiliens och upprätthålla dess förmåga till återhämtning och därigenom bidra till en hållbar offentlig skuldsättning för landet och slutligen till dess förmåga att fullgöra sina finansiella åtaganden.
- (7) Sedan början av Rysslands anfallskrig mot Ukraina har unionen, dess medlemsstater och europeiska finansinstitut tagit 19,7 miljarder EUR i anspråk till stöd för Ukrainas ekonomiska, sociala och finansiella resiliens. Det beloppet kombinerar stöd från unionens budget till ett belopp av 12,4 miljarder EUR, inbegripet det exceptionella makroekonomiska stödet och stöd från Europeiska investeringsbanken och Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling, helt eller delvis garanterat genom unionsbudgeten, samt ytterligare ekonomiskt stöd från medlemsstaterna, till ett belopp av 7,3 miljarder EUR.
- (8) Dessutom har rådet beslutat om stödåtgärder för att stödja Ukrainas väpnade styrkor inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten, till ett belopp av 3,1 miljarder EUR enligt rådets beslut (Gusp) 2021/509 <sup>(6)</sup>, och ett militärt biståndsuppdrag till stöd för Ukraina med 0,1 miljarder EUR för de gemensamma kostnaderna enligt rådets beslut (Gusp) 2022/1968 <sup>(7)</sup>. Unionen och dess medlemsstater har också genomfört en aldrig tidigare skadad krisinsats in natura via unionens civilskyddsmekanism enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/836 <sup>(8)</sup>, som utgör den största krisinsatsen sedan den mekanismen inrättades och genom vilken miljontals nödartiklar levererats till Ukraina och regionen.
- (9) Europeiska rådet beslutade den 23 juni 2022 att bevilja Ukraina status som kandidatland. Fortgående starkt stöd till Ukraina är en nyckelprioritering för unionen. Eftersom skadorna för Ukrainas ekonomi, medborgare och näringsliv till följd av Rysslands anfallskrig är enorma kräver fortgående starkt stöd till Ukraina en organiserad kollektiv strategi i enlighet med vad som fastställs i det instrument för tillhandahållande av unionsstöd till Ukraina (makroekonomiskt stöd+) som inrättas genom denna förordning (*instrumentet*).
- (10) Rysslands anfallskrig mot Ukraina utgör ett strategiskt geopolitiskt hot mot unionen som helhet och kräver att medlemsstaterna står starka och enade. Det är därför viktigt att unionens stöd sätts in snabbt och att det på ett flexibelt och gradvist sätt kan anpassas för omedelbar hjälp och kortsiktigt återställande på vägen mot framtida återuppbyggnad.

<sup>(5)</sup> Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/1628 av den 20 september 2022 om exceptionellt makroekonomiskt stöd till Ukraina, förstärkning av den gemensamma avsättningsfonden genom garantier från medlemsstaterna och särskilda avsättningar för vissa finansiella skulder med anknytning till Ukraina som garanteras enligt beslut nr 466/2014/EU och om ändring av beslut (EU) 2022/1201 (EUT L 245, 22.9.2022, s. 1).

<sup>(6)</sup> Rådets beslut (Gusp) 2021/509 av den 22 mars 2021 om inrättande av en europeisk fredsfacilitet och om upphävande av beslut (Gusp) 2015/528 (EUT L 102, 24.3.2021, s. 14).

<sup>(7)</sup> Rådets beslut (Gusp) 2022/1968 av den 17 oktober 2022 om Europeiska unionens uppdrag för militärt bistånd till Ukraina (Eumam Ukraina) (EUT L 270, 18.10.2022, s. 85).

<sup>(8)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/836 av den 20 maj 2021 om ändring av beslut nr 1313/2013/EU om en civilskyddsmekanism för unionen (EUT L 185, 26.5.2021, s. 1).

- (11) Instrumentets allmänna mål är att bidra till att minska Ukrainas finansieringsgap under 2023, särskilt genom att ge mycket förmånligt kortsiktigt ekonomiskt bistånd till Ukrainas statsbudget på ett förutsägbart, kontinuerligt och ordnat sätt och i god tid, inbegripet finansiera återställande och inledande stöd till återuppbyggnad efter kriget, vid behov, i syfte att stödja Ukraina på dess väg mot europeisk integration.
- (12) För att uppnå instrumentets allmänna mål bör stödet tillhandahållas för att stödja den makroekonomiska stabiliteten i Ukraina och minska Ukrainas svårigheter att skaffa extern finansiering. Kommissionen bör genomföra stödet enligt instrumentet i enlighet med de viktigaste principerna och målen för de åtgärder som vidtas inom de olika områdena för unionens yttre åtgärder och övriga relevanta politikområden.
- (13) Tillhandahållande av återställandestöd, reparation och underhåll av kritiska funktioner och kritisk infrastruktur samt hjälp till människor i nöd och i de mest drabbade områdena i form av materiellt och socialt stöd, tillfälliga bostäder, bostadsbyggande och infrastrukturbyggande bör också räknas till instrumentets viktigaste stödområden.
- (14) Instrumentet bör också stödja en förstärkning av de ukrainska myndigheternas kapacitet att förbereda sig för den framtida återuppbyggnaden efter kriget och för den tidiga förberedelsefasen av föranslutningsprocessen, när så är lämpligt, inbegripet förstärkning av Ukrainas institutioner, reform och förstärkning av den offentliga förvaltningens effektivitet samt transparens, strukturreformer och god samhällsstyrning på alla nivåer.
- (15) Instrumentet kommer att stödja unionens utrikespolitik gentemot Ukraina. Kommissionen och Europeiska utrikestjänsten bör ha ett nära samarbete under hela stödinsatsen i syfte att samordna unionens utrikespolitik och säkerställa att den är konsekvent. Stödet till Ukraina enligt instrumentet kommer att fortsätta att på ett betydande sätt bidra till att täcka Ukrainas finansieringsbehov såsom de uppskattas av IMF, Världsbanken och andra internationella finansinstitut, med beaktande av Ukrainas förmåga att finansiera sig med egna medel. Vid fastställandet av stödbeloppet tas även hänsyn till förväntade finansiella bidrag från bilaterala och multilaterala givare, samt redan befintlig användning av unionens andra externa finansieringsinstrument i Ukraina och mervärdet av unionens samlade engagemang.
- (16) Situationen i Ukraina kräver en stegvis strategi där ett instrument som fokuserar på makroekonomisk stabilitet samt omedelbar hjälp och återställande bör åtföljas av kontinuerligt stöd inom ramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947<sup>(9)</sup> och insatser för humanitärt bistånd enligt rådets förordning (EG) nr 1257/96<sup>(10)</sup>.
- (17) Denna förordning bör fastställa vilka medel som är tillgängliga för instrumentet under perioden 1 januari 2023–31 december 2023, med eventuella utbetalningar fram till och med den 31 mars 2024. Ett högsta belopp på 18 miljarder EUR bör göras tillgängligt i form av lån. För perioden 1 januari 2023–31 december 2027 bör dessutom en räntesubvention föreskrivas i denna förordning. För att säkerställa täckning av räntekostnaderna under lånens löptid bör bidrag från medlemsstaterna efter 2027 förnyas och fortsätta som externa inkomster avsatta för särskilda ändamål såvida de inte täcks på annat sätt i framtida fleråriga budgetramar. Det kan därför vara möjligt att förlänga bidragen från medlemsstaterna efter 2027.

<sup>(9)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete - Europa i världen – om ändring och upphävande av beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 (EUT L 209, s. 14.6.2021, s. 1).

<sup>(10)</sup> Rådets förordning (EG) nr 1257/96 av den 20 juni 1996 om humanitärt bistånd (EGT L 163, 2.7.1996, s. 1).

- (18) Denna förordning bör ge medlemsstaterna möjlighet att göra ytterligare medel tillgängliga i form av externa inkomster avsatta för särskilda ändamål, som ska genomföras inom ramen för det samförståndsavtal som föreskrivs i instrumentet. En sådan möjlighet till ytterligare bidrag bör också ges till berörda tredjeländer och parter i form av externa inkomster avsatta för särskilda ändamål, i enlighet med artikel 21.2 d och e i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 <sup>(1)</sup> (*budgetförordningen*). För att främja synergier och komplementaritet är det lämpligt att tillåta att sådana ytterligare bidrag från medlemsstaterna, berörda tredjeländer och parter också kan göras tillgängliga för de program som inrättats enligt förordningarna (EU) 2021/947 och (EG) nr 1257/96 för att finansiera åtgärder som bidrar till målen för instrumentet.
- (19) Frivilliga bidrag från medlemsstaterna bör vara oåterkalleliga och ovillkorliga och kunna tas i anspråk på begäran. För detta ändamål bör medlemsstaterna ingå en överenskommelse om medverkan med kommissionen i den mening som avses i artikel 22.2 i budgetförordningen. En sådan överenskommelse om medverkan bör omfatta bidraget till räntesubventionen och, om medlemsstaten önskar tillhandahålla dem, även ytterligare belopp.
- (20) Ett förhandsvillkor för stöd enligt instrumentet bör vara att Ukraina fortsätter att respektera kraven på effektiva demokratiska mekanismer och institutioner, inbegripet ett parlamentariskt flerpartisystem, och rättsstatens principer, samt att det garanterar respekt för mänskliga rättigheter.
- (21) Stöd enligt instrumentet bör vara kopplat till politiska villkor som ska fastställas i ett samförståndsavtal. Dessa villkor bör också innehålla åtaganden om att stärka landets ekonomiska resultat och resiliens, företagsklimatet, underlätta kritisk återuppgygnad och hantera utmaningar inom energisektorn.
- (22) De politiska villkoren bör kompletteras med stränga rapporteringskrav som syftar till att säkerställa att medlen används på ett effektivt, transparent och ansvarsfullt sätt.
- (23) Med tanke på situationen i Ukraina är det lämpligt att föreskriva en halvtidsöversyn av samförståndsavtalet.
- (24) Stödet enligt instrumentet bör frigöras under förutsättning att förhandsvillkoren är uppfyllda, att stödet genomförs på ett tillfredsställande sätt och att tillfredsställande framsteg sker med uppfyllandet av de politiska villkoren.
- (25) Det är lämpligt att föreskriva en möjlighet att göra en ny bedömning av Ukrainas finansieringsbehov och att minska, tillfälligt avbryta eller upphäva stödet om detta behov skulle minska avsevärt under perioden för utbetalning av stödet enligt instrumentet jämfört med de ursprungliga prognoserna. Det är också lämpligt att föreskriva en möjlighet att tillfälligt skjuta upp eller ställa in utbetalningarna om kraven för frigörande av stödet enligt instrumentet inte är uppfyllda.
- (26) Mot bakgrund av Ukrainas akuta finansieringsbehov är det lämpligt att organisera det ekonomiska stödet inom ramen för den diversifierade finansieringsstrategi som föreskrivs i artikel 220a i budgetförordningen och som inrättats som den enda finansieringsmetoden däri, vilket förväntas öka likviditeten i unionens obligationer och göra unionens emissioner mer attraktiva och kostnadseffektiva.

<sup>(1)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (27) Med tanke på den svåra situationen i Ukraina till följd av Rysslands anfallskrig och för att stödja Ukraina på dess långsiktiga väg mot stabilitet är det lämpligt att bevilja Ukraina lån på mycket förmånliga villkor med en maximal löptid på 35 år och där återbetalningen av kapitalbeloppet inte inleds före 2033. Det är också lämpligt att göra undantag från artikel 220.5 e i budgetförordningen och att ge unionen möjlighet att täcka räntekostnaderna och efterskänka de administrativa kostnader som Ukraina annars skulle bära. Räntesubventionen bör beviljas som ett instrument som bedöms vara lämpligt för att säkerställa att stödet enligt instrumentet ger avsedd verkan, i den mening som avses i artikel 220.1 i budgetförordningen. Den bör finansieras genom ytterligare frivilliga bidrag från medlemsstaterna och bör göras tillgänglig gradvis i takt med att överenskommelserna med medlemsstaterna har trätt i kraft.
- (28) Det bör vara möjligt för Ukraina att varje år ansöka om räntesubventionen och om att de administrativa kostnaderna ska efterskännas.
- (29) Finansiella skulder i samband med lån enligt denna förordning bör inte stödjas av garantin för yttre åtgärder, genom undantag från artikel 31.3 andra meningen i förordning (EU) 2021/947. Stöd enligt instrumentet bör utgöra ekonomiskt stöd i den mening som avses i artikel 220.1 i budgetförordningen. Med tanke på de finansiella riskerna och budgettäckningen bör inga avsättningar göras för ekonomiskt stöd i form av lån enligt instrumentet, och genom undantag från artikel 211.1 i budgetförordningen bör det inte fastställas någon avsättningsnivå uttryckt som en procentandel av det belopp som avses i artikel 4.1 i den här förordningen.
- (30) Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 <sup>(12)</sup> tillåter i nuläget inte att de finansiella skulderna för lån enligt instrumentet täcks. I avvaktan på en eventuell ändring, som skulle göra det möjligt att som en garanti mobilisera budgetmedel utöver taken i den fleråriga budgetramen och upp till de tak som anges i artikel 3.1 och 3.2 i rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 <sup>(13)</sup>, är det lämpligt att söka en alternativ lösning som ger ytterligare resurser.
- (31) Frivilliga bidrag från medlemsstaterna i form av garantier har identifierats som ett lämpligt verktyg för att tillhandahålla det skydd som möjliggör upp- och utlåningstransaktioner enligt denna förordning. Medlemsstaternas garantier bör utgöra ett lämpligt skydd som säkerställer unionens förmåga att återbeta den upplåning som ligger till grund för lånen enligt instrumentet.
- (32) Medlemsstaternas garantier bör täcka stödet enligt instrumentet i form av lån på upp till 18 000 000 000 EUR. Det är viktigt att medlemsstaterna ger högsta prioritet till att slutföra de tillämpliga nationella förfarandena för att tillhandahålla garantierna. Med tanke på situationens brådskande karaktär bör den tid som behövs för att slutföra dessa förfaranden inte fördröja utbetalningen av det nödvändiga ekonomiska stödet till Ukraina i form av lån enligt denna förordning. Samtidigt bör det ekonomiska stödet enligt instrumentet i form av lån göras tillgängligt gradvis, när de garantier som tillhandahålls av medlemsstaterna träder i kraft. Med hänsyn till principen om sund ekonomisk förvaltning och försiktighet bör kommissionen arrangera lånen med vederbörlig hänsyn till sin kreditvärdighet. Stödet bör emellertid bli tillgängligt i sin helhet med ett belopp på upp till 18 000 000 000 EUR från och med tillämpningsdagen för en ändring av förordning (EU, Euratom) 2020/2093, eller dess efterföljare, som föreskriver en garanti för lånen enligt instrumentet inom ramen för unionens budget utöver taken i den fleråriga budgetramen och upp till de tak som avses i artikel 3.1 och 3.2 i beslut (EU, Euratom) 2020/2053.

<sup>(12)</sup> Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 11).

<sup>(13)</sup> Rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 av den 14 december 2020 om systemet för Europeiska unionens egna medel och om upphävande av beslut 2014/335/EU, Euratom (EUT L 424, 15.12.2020, s. 1).

- (33) Medlemsstaternas garantier bör vara oåterkalleliga, ovillkorliga och kunna tas i anspråk på begäran. Garantierna bör säkerställa unionens förmåga att återbetala de medel som lånats upp på kapitalmarknaderna eller från finansinstitut. Anspråk på garantierna bör inte längre kunna göras från och med tillämpningsdatumet för en ändring av förordning (EU, Euratom) 2020/2093, eller dess efterföljare, som föreskriver en garanti för lånen enligt instrumentet inom ramen för unionens budget utöver taken i den fleråriga budgetramen och upp till de tak som anges i artikel 3.1 och 3.2 i beslut (EU, Euratom) 2020/2053. Garantierna bör tas i anspråk om unionen inte mottar betalning i tid från Ukraina när det gäller lånen enligt instrumentet, inbegripet särskilt vid ändringar av betalningsplanen oavsett orsak, samt vid förväntade och oväntade uteblivna betalningar.
- (34) Belopp som återvinns enligt låneavtalen med avseende på lånen enligt instrumentet bör återbetalas till de medlemsstater som har infriat garantianspråken, genom undantag från artikel 211.4 c i budgetförordningen.
- (35) Innan kommissionen gör anspråk på de garantier som ställts av medlemsstaterna bör kommissionen efter eget gottfinnande och under eget ansvar, i egenskap av den unionsinstitution som anförtrots uppgiften att genomföra unionens allmänna budget i enlighet med artikel 317 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, granska alla åtgärder som finns tillgängliga inom ramen för den diversifierade finansieringsstrategi som föreskrivs i artikel 220a i budgetförordningen, i enlighet med de gränser som anges i denna förordning. Vid relevanta garantianspråk bör kommissionen på lämpligt sätt informera medlemsstaterna om granskningen.
- (36) Den relativa andelen av varje medlemsstats bidrag (fördelningsnyckel) till det totala garanterade beloppet bör motsvara medlemsstatens relativa andel av unionens totala bruttonationalinkomst (BNI). Garantianspråk bör göras proportionellt, med tillämpning av fördelningsnyckeln. Till dess att alla garantiavtal mellan kommissionen och medlemsstaterna träder i kraft bör fördelningsnyckeln justeras proportionellt på tillfällig basis.
- (37) Det är lämpligt att kommissionen och Ukraina ingår ett låneavtal för lånestödet inom ramen för de villkor som anges i samförståndsavtalet. För att unionens ekonomiska intressen i samband med stödet enligt instrumentet ska skyddas effektivt bör Ukraina vidta lämpliga åtgärder för att förhindra och bekämpa bedrägerier, korruption och andra oriktigheter i samband med stödet. Det bör vidare föreskrivas i låneavtalet och finansieringsavtalet att kommissionen ska genomföra kontroller, att revisionsrätten ska genomföra revisioner och att Europeiska åklagarmyndigheten ska utöva sina befogenheter, i enlighet med artiklarna 129 och 220 i budgetförordningen.
- (38) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att bidra till att minska Ukrainas finansieringsgap under 2023, särskilt genom att ge mycket förmånligt kortfristig bistånd till Ukrainas statsbudget på ett förutsägbart, kontinuerligt och ordnat sätt och i god tid, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (39) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011<sup>(14)</sup>.

<sup>(14)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (40) Med beaktande av den brådska som föranleds av de exceptionella förhållanden som förorsakats av Rysslands provocerade och omotiverade anfallskrig, anses det lämpligt att åberopa det undantag från tidsfristen på åtta veckor som föreskrivs i artikel 4 i protokoll nr 1 om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, fogat till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.
- (41) Mot bakgrund av situationen i Ukraina bör denna förordning av brådskande skäl träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

## KAPITEL I

### UNIONSSTÖD TILL UKRAINA

#### AVSNITT I

#### **Allmänna bestämmelser**

##### Artikel 1

#### **Innehåll**

1. Genom denna förordning inrättas ett instrument för tillhandahållande av unionsstöd till Ukraina (makroekonomiskt stöd+) (*instrumentet*) i form av lån, icke återbetalningspliktigt stöd och en räntesubvention.
2. I denna förordning fastställs instrumentets mål, dess finansiering, formerna för unionens finansiering enligt instrumentet och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering.

##### Artikel 2

#### **Instrumentets mål**

1. Instrumentets allmänna mål ska vara att tillhandahålla kortsiktigt ekonomiskt bistånd till Ukraina på ett förutsägbart, kontinuerligt och ordnat sätt och i god tid, finansiering av återställande och inledande stöd till återuppbyggnad efter kriget, vid behov, i syfte att stödja Ukraina på dess väg mot europeisk integration.
2. För att uppnå det allmänna målet ska de huvudsakliga specifika målen särskilt vara att stödja följande:
  - a) Makroekonomisk stabilitet, samt att minska Ukrainas svårigheter att skaffa extern och intern finansiering.
  - b) En reformagenda som i lämplig utsträckning är anpassad till den tidiga förberedelsefasen i föranslutningsprocessen, inbegripet genom att stärka Ukrainas institutioner, reformera och förstärka den offentliga förvaltningens effektivitet samt främja transparens, strukturreformer och god samhällsstyrning på alla nivåer.
  - c) Återställande av kritiska funktioner och kritisk infrastruktur samt hjälp till behövande invånare.

### Artikel 3

#### Stödområden

För att uppnå sina mål ska instrumentet särskilt stödja följande:

- a) Finansiering av Ukrainas finansieringsbehov, i syfte att upprätthålla landets makroekonomiska stabilitet.
- b) Återställande, till exempel återuppbyggnad av kritisk infrastruktur, såsom energiinfrastruktur, vattensystem, transportnät, inre vägar eller broar, eller i strategiska ekonomiska sektorer och social infrastruktur, såsom vårdinrättningar, skolor och bostäder för omplacerade personer, inbegripet tillfälliga och subventionerade bostäder.
- c) Sektoriella och institutionella reformer, inbegripet korruptionsbekämpning och reformer av rättsväsendet, respekt för rättsstatens principer, god samhällsstyrning och modernisering av de nationella och lokala institutionerna.
- d) Förberedelse inför återuppbyggnaden av Ukraina.
- e) Stöd till anpassningen av Ukrainas regelverk till unionens regelverk och Ukrainas integrering i den inre marknaden samt förstärkning av den ekonomiska utvecklingen och förbättrad konkurrenskraft.
- f) Förstärkning av Ukrainas administrativa kapacitet genom lämpliga medel, inbegripet användning av tekniskt bistånd.

### Artikel 4

#### Tillgängligt stöd genom instrumentet

1. Stöd enligt instrumentet i form av lån ska, om inte annat följer av artikel 5, vara tillgängligt med ett högsta belopp på 18 000 000 000 EUR för perioden 1 januari 2023–31 december 2023 med eventuella utbetalningar fram till och med den 31 mars 2024.

Stödet ska bli tillgängligt successivt i takt med att medlemsstaternas garantier träder i kraft i enlighet med artikel 5.4 men får aldrig överstiga de belopp som täcks av de garantiavtalen.

Från och med tillämpningsdatumet för en ändring av förordning (EU, Euratom) 2020/2093, eller dess efterföljare, som föreskriver en garanti för de lån som avses i första stycket i denna punkt inom ramen för unionens budget utöver taken i den fleråriga budgetramen och upp till de tak som anges i artikel 3.1 och 3.2 i beslut (EU, Euratom) 2020/2053, ska dock andra stycket i denna punkt upphöra att gälla och det stöd som anges i första stycket i denna punkt bli tillgängligt i sin helhet.

2. Ytterligare stöd enligt instrumentet för perioden 1 januari 2023–31 december 2027 ska också vara tillgängligt, om inte annat följer av artikel 7.1, för att täcka utgifterna i enlighet med artikel 17. Detta ytterligare stöd kan vara tillgängligt efter den 31 december 2027, om inte annat följer av artikel 7.1.

3. Ytterligare belopp som är tillgängliga i enlighet med artikel 7.2 och 7.4 i den här förordningen får användas som icke återbetalningspliktigt stöd om så föreskrivs i det samförståndsavtal som ska ingås i enlighet med artikel 9 i den här förordningen eller i enlighet med förordningarna (EU) 2021/947 och (EG) nr 1257/96 för att finansiera åtgärder för att uppnå de mål som anges i artikel 2.2 b och c i den här förordningen i enlighet med reglerna i de förordningarna.

4. De belopp som avses i punkt 3 får täcka stödutgifter för genomförandet av instrumentet och för att uppnå dess mål, inklusive administrativt stöd i samband med förberedelser, uppföljning, övervakning, kontroll, revision och utvärdering som krävs för detta genomförande, samt utgifter vid huvudkontoret och unionens delegationer för sådant administrativt stöd och samordningsstöd som behövs för instrumentet och för att förvalta åtgärder som finansieras inom ramen för instrumentet, inbegripet informations- och kommunikationsåtgärder samt gemensamma it-system.

*Artikel 5***Bidrag i form av garantier från medlemsstaterna**

1. Medlemsstaterna får bidra genom att ställa garantier upp till ett totalt belopp på 18 000 000 000 EUR avseende stöd enligt instrumentet i form av lån som avses i artikel 4.1.
2. Bidragen från medlemsstaterna ska ha formen av oåterkalleliga, ovillkorliga garantier som kan tas i anspråk på begäran genom ett garantiavtal som ska ingås med kommissionen i enlighet med artikel 6.
3. Den relativa andelen av den berörda medlemsstatens bidrag (fördelningsnyckel) till det belopp som anges i punkt 1 i denna artikel ska motsvara den medlemsstatens relativa andel av unionens totala BNI enligt rubriken "Allmänna inkomster" i 2023 års budget, del A ("Finansiering av unionens årliga budget, Inledning"), tabell 4, kolumn 1, enligt unionens allmänna budget för budgetåret 2023, såsom den slutgiltigt antagits den 23 november 2022.
4. Garantierna ska gälla för varje medlemsstat från och med dagen för ikraftträdandet av det garantiavtal mellan kommissionen och den berörda medlemsstaten som avses i artikel 6.
5. Belopp som härrör från anspråk på garantierna ska utgöra externa inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 21.2 a ii i budgetförordningen för återbetalning av finansiella skulder från stödet enligt instrumentet i form av lån som avses i artikel 4.1 i den här förordningen.
6. Innan kommissionen gör anspråk på garantier som ställts av medlemsstaterna ska den efter eget gottfinnande och under eget ansvar granska alla åtgärder som finns tillgängliga inom ramen för den diversifierade finansieringsstrategi som föreskrivs i artikel 220a i budgetförordningen, i enlighet med de gränser som anges i den här förordningen. En sådan granskning ska inte påverka den omständigheten att garantierna ska vara oåterkalleliga, ovillkorliga och kunna tas i anspråk på begäran enligt punkt 2 i den här artikeln. Vid garantianspråk ska kommissionen på lämpligt sätt informera medlemsstaterna om granskningen.
7. Genom undantag från artikel 211.4 c i budgetförordningen ska belopp som återvinns från Ukraina med avseende på stödet enligt instrumentet i form av lån som avses i artikel 4.1 i den här förordningen återbetalas till de medlemsstaterna upp till ett belopp som motsvarar de garantianspråk som medlemsstaterna infriat enligt artikel 6 a i den här förordningen.

*Artikel 6***Garantiavtal**

Kommissionen ska ingå ett garantiavtal med varje medlemsstat som ställer en garanti som avses i artikel 5. Det avtalet ska innehålla regler för garantin, som ska vara samma för alla medlemsstater, inbegripet särskilt bestämmelser

- a) som fastställer medlemsstaternas skyldighet att infria kommissionens garantianspråk avseende stöd enligt instrumentet i form av lån som avses i artikel 4.1,
- b) som säkerställer att garantianspråk görs proportionellt, med tillämpning av den fördelningsnyckel som avses i artikel 5.3; på tillfällig basis ska fördelningsnyckeln justeras proportionellt till dess att alla garantiavtal mellan kommissionen och medlemsstaterna träder i kraft i enlighet med artikel 5.4,
- c) som föreskriver att garantianspråken ska säkerställa unionens förmåga att återbetala de medel som lånats upp, enligt artikel 16.1, på kapitalmarknaderna eller från finansinstitut efter en utebliven betalning från Ukrainas sida, inbegripet vid ändringar av betalningsplanen oavsett orsak, samt vid förväntade och oväntade uteblivna betalningar,

- d) som säkerställer, om en medlemsstat helt eller delvis underlåter att infria ett garantianspråk i tid, att kommissionen, för att täcka den del som belöper på den berörda medlemsstaten, ska ha rätt att göra ytterligare garantianspråk på garantier ställda av andra medlemsstater. Sådana ytterligare anspråk ska göras proportionellt i förhållande till var och en av de andra medlemsstaternas relativa andel av unionens BNI i enlighet med vad som anges i artikel 5.3 och anpassas utan beaktande av den berörda medlemsstatens relativa andel. Den medlemsstat som inte infriade garantianspråket ska förbli skyldig att infria det och ska också vara ansvarig för eventuella åtföljande kostnader. De övriga medlemsstaterna ska få ytterligare bidrag återbetalade från de belopp som kommissionen har återvunnit från den medlemsstat som underlåtit att infria ett anspråk. Den garanti som tas i anspråk från en medlemsstat ska under alla omständigheter vara begränsad till det totala garantibelopp som den medlemsstaten har bidragit med enligt garantiavtalet,
- e) om betalningsvillkoren,
- f) som säkerställer att anspråk på garantin inte längre ska kunna göras från och med tillämpningsdatumet för en ändring av förordning (EU, Euratom) 2020/2093, eller dess efterföljare, som föreskriver en garanti för de lån som avses i artikel 4.1 i den här förordningen inom ramen för unionens budget utöver taken i den fleråriga budgetramen och upp till de tak som anges i artikel 3.1 och 3.2 i beslut (EU, Euratom) 2020/2053.

#### Artikel 7

##### **Bidrag från medlemsstater och tredje parter**

1. Medlemsstaterna får bidra till instrumentet med de belopp som avses i artikel 4.2. Den relativa andelen av varje berörd medlemsstats bidrag till dessa belopp ska motsvara den medlemsstatens relativa andel av unionens totala BNI. För bidragen för år *n* ska den BNI-baserade relativa andelen beräknas som andelen av unionens totala BNI, enligt respektive kolumn i inkomstdelen i den senaste årliga unionsbudgeten eller den ändring av den årliga unionsbudgeten som antas för år *n*-1.

Stöd enligt instrumentet enligt denna punkt ska bli tillgängligt med avseende på varje belopp som fastställs i ett avtal mellan kommissionen och respektive medlemsstat efter det att det avtalet har trätt i kraft.

2. Medlemsstaterna får bidra till instrumentet med ytterligare belopp i enlighet med artikel 4.3.

3. De bidrag som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska utgöra externa inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 21.2 a ii i budgetförordningen.

4. Berörda tredjeländer och tredje parter får också bidra till icke återbetalningspliktigt stöd enligt instrumentet med ytterligare belopp som avses i artikel 4.3 i denna förordning, särskilt med anknytning till de specifika mål som avses i artikel 2.2 b och c i denna förordning. Dessa bidrag ska utgöra externa inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 21.2 d och e i budgetförordningen.

#### AVSNITT 2

##### **Villkor för stöd enligt instrumentet**

#### Artikel 8

##### **Förhandsvillkor för stöd enligt instrumentet**

1. Ett förhandsvillkor för beviljande av stöd enligt instrumentet ska vara att Ukraina fortsätter att upprätthålla och respektera gällande demokratiska mekanismer, inbegripet ett parlamentariskt flerpartisystem, och rättsstatens principer, och att garantera respekt för mänskliga rättigheter.

2. Kommissionen och Europeiska utrikestjänsten ska övervaka att det förhandsvillkor som anges i punkt 1 är uppfyllt under hela perioden för det stöd som tillhandahålls enligt instrumentet, särskilt innan utbetalningar görs, och vid behov ta vederbörlig hänsyn till kommissionens regelbundna utvidgningsrapport. Omständigheterna i Ukraina och konsekvenserna av tillämpningen av undantagstillståndet ska också beaktas.

3. Punkterna 1 och 2 i denna artikel ska tillämpas i enlighet med rådets beslut 2010/427/EU <sup>(15)</sup>.

#### Artikel 9

#### **Samförståndsavtal**

1. Kommissionen ska ingå ett samförståndsavtal med Ukraina som särskilt ska fastställa de politiska villkoren, den vägledande finansiella planeringen och de rapporteringskrav som avses i artikel 10, till vilka unionens stöd enligt instrumentet ska vara kopplade.

De politiska villkoren ska, vid behov och med hänsyn till den övergripande situationen i Ukraina, vara kopplade till målen och deras genomförande enligt artikel 2 respektive 3 och till det förhandsvillkor som anges i artikel 8. De ska inbegripa ett åtagande att följa principerna om sund ekonomisk förvaltning med fokus på korruptionsbekämpning, bekämpning av organiserad brottslighet, bedrägeribekämpning och undvikande av intressekonflikter, samt inrättande av ett transparent och ansvarsutkrävande regelverk för hantering av återställande och, i lämpliga fall, återuppbyggnad.

2. Samförståndsavtalet får ses över av kommissionen efter halva tiden. Kommissionen får ändra samförståndsavtalet efter översynen.

3. Samförståndsavtalet ska antas och ändras i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 19.2.

#### Artikel 10

#### **Rapporteringskrav**

1. Rapporteringskraven för Ukraina ska ingå i samförståndsavtalet och ska särskilt säkerställa effektivitet, transparens och ansvarsskyldighet vid användningen av det stöd som tillhandahålls enligt instrumentet.

2. Kommissionen ska regelbundet verifiera genomförandet av rapporteringskraven och de framsteg som gjorts i fråga om att uppfylla de politiska villkor som fastställs i samförståndsavtalet. Kommissionen ska underrätta Europaparlamentet och rådet om resultaten av denna verifiering.

#### AVSNITT 3

#### **Frigörande av stöd enligt instrumentet, bedömning och informationsskyldigheter**

#### Artikel 11

#### **Frigörande av stöd enligt instrumentet**

1. Under förutsättning att kraven i artikel 12 är uppfyllda ska kommissionen göra stödet enligt instrumentet tillgängligt i delutbetalningar. Kommissionen ska besluta om tidsramen för varje delutbetalning. En delutbetalning kan verkställas i en eller flera trancher.

<sup>(15)</sup> Rådets beslut 2010/427/EU av den 26 juli 2010 om hur den europeiska avdelningen för yttre åtgärder ska organiseras och arbeta (EUT L 201, 3.8.2010, s. 30).

2. Frigörandet av stöd enligt instrumentet ska förvaltas av kommissionen på grundval av dess bedömning av genomförandet av de politiska villkor som ingår i samförståndsavtalet.

#### *Artikel 12*

##### **Beslut om frigörande av stöd enligt instrumentet**

1. Ukraina ska lämna in en begäran om medel före utbetalningen av varje delbetalning, åtföljd av en rapport i enlighet med bestämmelserna i samförståndsavtalet.
2. Kommissionen ska fatta beslut om att frigöra delutbetalningarna efter en bedömning av följande krav:
  - a) Uppfyllande av förhandsvillkoret i artikel 8.
  - b) Ett tillfredsställande genomförande av de rapporteringskrav om vilka överenskommelse träffats i samförståndsavtalet.
  - c) Tillfredsställande framsteg mot genomförandet av de politiska villkor som anges i samförståndsavtalet.
3. Innan det högsta beloppet för stöd enligt instrumentet betalas ut i sin helhet ska kommissionen verifiera att alla politiska villkor som anges i samförståndsavtalet är uppfyllda.

#### *Artikel 13*

##### **Minskning, tillfälligt avbrytande och upphävande av stöd enligt instrumentet**

1. Om Ukrainas finansieringsbehov minskar avsevärt under perioden för utbetalning av unionens stöd enligt instrumentet jämfört med de ursprungliga prognoserna får kommissionen minska, tillfälligt avbryta eller upphäva stödet.
2. Om kraven i artikel 12.2 inte är uppfyllda ska kommissionen tillfälligt skjuta upp eller ställa in utbetalningen av stödet enligt instrumentet.

#### *Artikel 14*

##### **Bedömning av genomförandet av stödet enligt instrumentet**

Under instrumentets genomförande ska kommissionen, genom en operativ bedömning som får utföras tillsammans med den operativa bedömning som föreskrivs i besluten (EU) 2022/1201 och (EU) 2022/1628, bedöma sundheten i Ukrainas finansiella arrangemang, de administrativa förfarandena och de interna och externa kontrollmekanismer som är relevanta för stödet enligt instrumentet.

#### *Artikel 15*

##### **Information till Europaparlamentet och rådet**

Kommissionen ska informera Europaparlamentet och rådet om utvecklingen i fråga om unionens stöd enligt instrumentet, inbegripet utbetalningar av det, och utvecklingen i fråga om de transaktioner som avses i artikel 11, samt i god tid förse dessa institutioner med relevant dokumentation. Om utbetalningen tillfälligt skjuts upp eller ställs in enligt artikel 13.2 ska den utan dröjsmål informera Europaparlamentet och rådet om skälen till att betalningen tillfälligt skjuts upp eller ställs in.

## KAPITEL II

## SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM GENOMFÖRANDET AV STÖDET

## Artikel 16

**Upp- och utlåningstransaktioner**

1. För att finansiera stöd enligt instrumentet i form av lån ges kommissionen befogenhet att i enlighet med artikel 220a i budgetförordningen för unionens räkning låna upp de nödvändiga medlen på kapitalmarknaderna eller från finansinstitut.
2. Närmare villkor för stöd enligt instrumentet i form av lån ska i enlighet med artikel 220 i budgetförordningen fastställas i ett låneavtal som ska ingås mellan kommissionen och Ukraina. Lånen ska ha en maximal löptid på 35 år.
3. Genom undantag från artikel 31.3 andra meningen i förordning (EU) 2021/947 ska det makroekonomiska stödet till Ukraina i form av lån enligt instrumentet inte omfattas av garantin för yttre åtgärder.

Inga avsättningar ska göras för lån enligt denna förordning, och genom undantag från artikel 211.1 i budgetförordningen ska heller ingen avsättningsnivå uttryckt som procentandel av det belopp som avses i artikel 4.1 i den här förordningen fastställas.

## Artikel 17

**Räntesubvention**

1. Genom undantag från artikel 220.5 e i budgetförordningen och med förbehåll för att det finns tillgängliga medel får unionen, för lånen enligt denna förordning, bära räntekostnader genom att bevilja en räntesubvention och täcka administrativa kostnader i samband med upp- och utlåning, med undantag för kostnader för förtida återbetalning av lånet.
2. Ukraina får varje år ansöka om räntesubventionen och att unionen ska täcka de administrativa kostnaderna.

## Artikel 18

**Finansieringsavtal för icke återbetalningspliktigt stöd**

Närmare villkor för det icke återbetalningspliktiga stöd som avses i artikel 4.3 i denna förordning ska fastställas i ett finansieringsavtal som ska ingås mellan kommissionen och Ukraina. Genom undantag från artikel 220.5 i budgetförordningen ska finansieringsavtalet bara innehålla de bestämmelser som avses i artikel 220.5 a, b och c i den förordningen. Finansieringsavtalet ska innehålla bestämmelser om skydd av unionens ekonomiska intressen, kontroller, revisioner, förhindrande av bedrägerier och andra oriktigheter, samt om återvinning av medel.

## KAPITEL III

## GEMENSAMMA OCH SLUTLIGA BESTÄMMELSER

## Artikel 19

**Kommittéförfarande**

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

#### *Artikel 20*

#### **Årlig rapport**

1. Kommissionen ska till Europaparlamentet och rådet överlämna en bedömning av genomförandet av kapitel I i denna förordning, inklusive en utvärdering av detta genomförande. I rapporten ska
  - a) framstegen i genomförandet av unionens stöd enligt instrumentet granskas,
  - b) Ukrainas ekonomiska situation och ekonomiska framtidsutsikter bedömas, samt genomförandet av de krav och villkor som avses i kapitel I avsnitt 2 i denna förordning,
  - c) sambandet mellan de krav och villkor som anges i samförståndsavtalet, Ukrainas aktuella makroekonomiska situation samt kommissionens beslut att frigöra delutbetalningarna av stödet enligt instrumentet påvisas.
2. Kommissionen ska senast två år efter utgången av tillgänglighetsperioden överlämna en efterhandsutvärderingsrapport till Europaparlamentet och rådet med en bedömning av resultaten av unionens avslutade stöd enligt instrumentet, hur effektivt det har varit och i vilken grad det bidragit till avsedda syften.

#### *Artikel 21*

#### **Slutbestämmelser**

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 14 december 2022.

*På Europaparlamentets vägnar*

R. METSOLA

*Ordförande*

*På rådets vägnar*

M. BEK

*Ordförande*

---